

Ár 2013, föstudaginn 27. september er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Unnur Erla Jónsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 70/2013**:

**M og
N
gegn
F**

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M og N, hér eftir nefnd sóknaraðilar, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 31. júlí 2013, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 30. júlí 2013. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 12. ágúst 2013, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dagsettu 28. ágúst 2013. Var bréfið sent sóknaraðilum með bréfi nefndarinnar, dagsettu 29. ágúst 2013, og þeim gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi, dagsettu 11. september 2013.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 27. september 2013.

II.

Málsatvik.

Þann 3. maí 2005 gerðu sóknaraðili M og FF með sér lánsamning um lán að jafnvirði kr. 7.500.000 í EUR 40%, CHF 35% og JPY 25%. Varnaraðili hefur nú tekið yfir réttindi og skyldur FF skv. lánsamningnum.

Þann 19. júní 2013 fékk sóknaraðili bréf frá varnaraðila. Þar kom fram að í kjölfar dóma á árinu 2010 og setningu laga nr. 150/2010 [svo], sem breyttu ákvæðum laga um vexti og verðtryggingu nr. 38/2001, hafi gengistryggð fasteignalán einstaklinga verið endurreiknuð, þ.m.t. lán sóknaraðila nr. X. Í endurútreikningum hafi verið notaðir lægstu óverðtryggðu vextir sem Seðlabanki Íslands birti, sbr. 10. gr. sömu laga. Með dómum í málum nr. 600/2011 og 464/2012 hafi Hæstiréttur m.a. komist að þeirri niðurstöðu að greiðslukvittanir hefðu jafngilt fullnaðarkvittunum og að endurútreikningur lána hefði átt að taka mið af því. Bankinn hefði með hliðsjón af þeim dómum leiðrétt endurútreikninginn. Staða á láni sóknaraðila fyrir leiðréttingu

væri kr. 8.783.136 en staða eftir leiðréttingu væri kr. 3.236.695. Leiðréttingin fæli í sér að fram að endurútreikningsdegi 5. september 2011 væri nýr höfuðstóll reiknaður miðað við efni fullnaðarkvittana. Einnig væri búið að leiðrétta eftirstöðvar lánsins vegna greiðslna frá endurútreikningsdegi. Eftirstöðvar eftir leiðréttingu mynduðu nýjan höfuðstól lánsins en skilmálar lánsins héldust óbreyttir.

Sóknaraðilar sendu varnaraðila beiðni um rökstuðning þess að endurreikningur vegna láns nr. X færi til lækkunar á höfuðstól lánsins en yrði ekki greiddur út í reiðufé. Með bréfi, dags. 2. júlí 2013, kvað varnaraðili það byggja á 6. mgr. 18. gr. laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu.

Sóknaraðilar skutu málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 30. júlí 2013.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðilar krefjast þess að endurútreikningur fari í að lækka yfirdrátt hjá varnaraðila sem hafi aukist gífurlega til að geta staðið í skilum á gengistryggðum lánum, þ.á.m. láni nr. X hjá varnaraðila. Upphæð til lækkunar sé kr. 5.546.441 og krefjast sóknaraðila dráttarvaxta af því sem ofgreitt hafi verið og kostnaðar frá upphafi láns. Til vara sé þess krafist að þessi upphæð verði greidd út í hönd með dráttarvöxtum og kostnaði frá upphafi.

Sóknaraðilar vísa til þess að varnaraðili neiti að verja þeirri upphæð, kr. 5.546.441, sem þau eigi inni eftir endurútreikning til lækkunar yfirdrætti á reikningi nr. Y hjá sama banka. Bankinn vilji einungis lækka höfuðstól láns nr. X. Sóknaraðilar benda á að þau eigi peninginn og vilji ráða yfir honum.

Sóknaraðilar telja varnaraðila mismuna fólki, því vinafólk þeirra hafi fengið val um það hvort endurútreikningur færi til lækkunar á höfuðstól lánsins eða fengju hann greiddan út. Það val fái sóknaraðilar ekki.

Sóknaraðilar kveðast hafa staðið í skilum með lánið með því að auka jafnt og þétt við yfirdrátt á viðskiptareikningi ásamt því að nota allan sparnað þeirra frá hausti 2008 til að geta staðið í skilum. Greiðslurnar sem greiddar hafi verið eftir hrun og fram að endurútreikningi á láninu hafi verið greiðslur sem þau hafi neyðst til að greiða því annars hefðu þau farið í vanskil hjá bankanum. Þetta séu peningar sem þau hafi þurft að fá að láni með yfirdrætti.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að kröfu sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili vísar til þess að ákvörðun bankans um að lækka höfuðstól láns sóknaraðila við endurreikning hafi byggst á 6. mgr. 18. gr. laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu. Í umfjöllun um umrædda grein í athugasemdum greinargerðar með frumvarpi því er orðið hafi að lögum nr. 151/2010, um breytingu á lögum um vexti og verðtryggingu, lögum um aðgerðir í þágu einstaklinga, heimila og fyrirtækja vegna banka- og gjaldeyrishrunsins og lögum um umboðsmann skuldara, komi eftirfarandi fram: „Ef kröfuhafi skuldar skuldara vegna þess að innborganir duga til að gera upp eftirstöðvar lánsins ber að greiða þá fjárhæð út en ella lækka höfuðstól.“ Bendir

varnaraðili á að sé litið til þessarar umfjöllunar í frumvarpi til laga nr. 151/2010 sé ljóst að það hafi ekki verið vilji löggjafans að skuldari fengi greitt út í peningum kæmi til endurútreiknings á láni hans nema skuldin teldist að fullu uppgerð. Þar sem lán sóknaraðila hafi ekki verið að fullu uppgert hafi höfuðstóll lánsins verið lækkaður við endurreikning og hafi varnaraðili því ekki greitt sóknaraðila út í reiðufé vegna endurreikningsins.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að ráðstöfun endurútreiknings á láni sóknaraðila M nr. X.

Ljóst er að sóknaraðili M var einn lántaki skv. lánasamningi nr. X. Sóknaraðilar í máli þessu eru M og N. Af gögnum málsins verður ekki séð að N hafi lögvarða hagsmuni af því að gera kröfu um ráðstöfun endurútreiknings á láni sóknaraðila M og verður því ekki hjá því komist að vísa kröfu hennar frá nefndinni.

Að fenginni þessari niðurstöðu verður vikið að kröfu sóknaraðila M er lýtur að ráðstöfun endurútreiknings á láni hans nr. X.

Í 5. mgr. 18. gr. laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu er kveðið á um þá aðferð sem leggja skal til grundvallar þegar gengið er til uppgjors vegna krafna sem hafa haft að geyma ákvæði um ólögmetta vexti og verðtryggingu. Eftir að mælt hefur verið fyrir um endurgreiðslu eða útreikning á stöðu skuldar í ákvæðinu kemur fram að þannig útreiknuð fjárhæð myndi eftirstöðvar skuldarinnar og skuli þá upphaflegir eða síðar ákvarðaðir endurgreiðsluskilmálar gilda að því er varðar lánstíma, gjalddaga og aðra tilhögun á greiðslu skuldar, allt að teknu tilliti til þeirra breytinga sem leiði af ákvæðum þessarar greinar. Er þessi texti ákvæðisins í fullu samræmi við þær skýringar sem gefnar eru í athugasemdum í greinargerð með því ákvæði er varð að 5. mgr. 18. gr. laga nr. 38/2001. Þar kemur fram að ef kröfuhafi skuldar skuldara vegna þess að innborganir dugi til að gera upp eftirstöðvar lánsins beri að greiða þá fjárhæð út en ella lækki höfuðstóll og dreifist afborganir á honum miðað við upphaflega greiðsluskilmála láns eða það sem hafi verið ákvarðað síðar á annan hátt, t.d. með skilmálabreytingum eða einhliða ívilnunum lánveitenda sem skuldarar hafi ekki hafnað. Þá er ákvæði fyrrnefndar 6. mgr. 18. gr. í samræmi við þennan skilning.

Í ljósi framangreinds virðist uppgjör varnaraðila við ráðstöfun endurútreiknings á láni sóknaraðila M nr. X hafa verið í samræmi við 5. mgr. 18. gr. laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu. Ber því að hafna kröfu sóknaraðila M.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, N, á hendur varnaraðila, F, er vísað frá.
Kröfu sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila er hafnað.

Reykjavík, 27. september 2013.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Unnur Erla Jónsdóttir